

Tilläggsyrkande

2026-08-14

Nr: (SLK-2026-00434)

Tilläggsyrkande angående – Göteborgs Stads barnbokslut 2025

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att inför 2026 års barnbokslut säkerställa att arbetet inom fokusområdet Trygghet följer upp kommunens insatser för att förebygga rekrytering av barn och unga till kriminella nätverk samt redovisar vilka effekter dessa insatser haft.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att inför 2026 års barnbokslut säkerställa att arbetet inom fokusområdet Utbildning omfattar uppföljning av barns tillgång till en språkligt tillgänglig undervisning och hur språkkompetensen i kommunens verksamheter påverkar barns möjligheter att nå kunskapsmålen.
3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att inför 2026 års barnbokslut redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att stärka kontinuiteten inom socialtjänsten och förbättra barns möjligheter till långsiktiga och trygga kontakter med ansvariga handläggare.
4. Stadsledningskontoret får i uppdrag att inför 2026 års barnbokslut redovisa hur Göteborgs Stad säkerställer att familjehemsplacerade barn får likvärdiga förutsättningar att nå kunskapsmålen, inklusive tillgången till Skolfam och motsvarande evidensbaserade skolstöd.

Yrkandet

Göteborgs Stads barnbokslut 2025 visar att flera positiva steg har tagits för att stärka det systematiska barnrättsarbetet. Samtidigt konstaterar stadsledningskontoret att det fortfarande finns betydande utvecklingsbehov och att barnboksluten i större utsträckning behöver redovisa vilka konkreta effekter stadens insatser har haft för barn och unga.

Barn och unga lyfter fortsatt otrygghet, gängkriminalitet och våld som några av de största problemen i deras vardag. För att kunna bedöma om stadens arbete ger önskad effekt behöver barnbokslutet tydligare följa upp de brottsförebyggande insatser som syftar till att motverka rekrytering av barn och unga till kriminella nätverk och annan allvarlig kriminalitet.

Rapporten visar även att det finns skillnader i skolans likvärdighet och att ungdomsfullmäktige lyfter språkbrister hos vissa lärare som en utmaning. Goda

kunskaper i svenska är en grundläggande förutsättning för lärande, delaktighet och möjligheten att nå skolans kunskapsmål. Barnbokslutet bör därför tydligare följa upp hur stadens arbete stärker barns språkutveckling och säkerställer att alla barn ges likvärdiga möjligheter att lyckas i skolan.

Barn och unga som varit i kontakt med socialtjänsten beskriver samtidigt att hög personalomsättning och bristande kontinuitet försvårar möjligheten att bygga tillitsfulla relationer med ansvariga socialsekreterare. De efterfrågar större kontinuitet, bättre samverkan och ett mer långsiktigt stöd. Dessa erfarenheter bör följas upp och omsättas i konkreta förbättringsåtgärder.

Särskilt angeläget är också att säkerställa likvärdiga förutsättningar för barn som samhället har ett särskilt ansvar för. Familjehemsplacerade barn löper större risk än andra att inte nå skolans kunskapsmål. Evidensbaserade insatser som Skolfam har därför en viktig roll och bör följas upp utifrån tillgänglighet, omfattning och resultat. Alla barn med behov av insatsen ska ges likvärdiga möjligheter att ta del av stödet.

Genom ett tydligare fokus på trygghet, språkutveckling, kontinuitet inom socialtjänsten och uppföljning av riktade skolinsatser för de mest utsatta barnen kan barnbokslutet utvecklas till ett ännu bättre verktyg för att följa upp hur Göteborgs Stad omsätter barnkonventionens intentioner i praktiken och stärker barns uppväxtvillkor.

Yrkande

D, M, L, KD, SD

2026-08-13

Ärende 2

Yrkande angående – Göteborgs Stads barnbokslut 2025

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i den planerade revideringen av vägledningen för barnbokslut säkerställa att nämnder och styrelser följer upp och redovisar vilka resultat och effekter genomförda insatser har haft för barn.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i den planerade revideringen av vägledningen för barnbokslut säkerställa att nämnder och styrelser redovisar hur barns perspektiv har inhämtats och tagits tillvara samt vilken återkoppling som har skett till de barn och unga som varit delaktiga.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i den planerade revideringen av vägledningen för barnbokslutet säkerställa att nämnder och styrelser identifierar och följer upp samtliga relevanta rättigheter i barnkonventionen som berörs av verksamheten och där olika rättigheter eller intressen aktualiseras samt redovisar hur dessa har beaktats och vägts in i bedömningen av barnets bästa.
4. Göteborgs Stads barnbokslut 2025, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antecknas.

Yrkandet

Göteborgs Stads barnbokslut är ett viktigt verktyg för att följa hur stadens verksamheter tillgodoser barns rättigheter och vilka resultat arbetet får för barn och unga. Årets barnbokslut visar att det har skett en positiv utveckling inom delar av stadens barnrättsarbete. Samtidigt framgår att flera betydande utvecklingsområden kvarstår.

Stadsledningskontoret konstaterar att rapporteringen fortfarande i stor utsträckning fokuserar på genomförda aktiviteter och förändrade arbetssätt. Det framgår inte alltid om insatserna har följts upp och utvärderats eller vilka effekter de faktiskt har haft för barn. Flera barnbokslut liknar dessutom tidigare års redovisningar, vilket enligt stadsledningskontoret kan bero på att arbetet är långsiktigt men också kan tyda på att utvecklingsarbetet har avstannat. Barnboksluten behöver därför i större utsträckning visa vilken skillnad insatserna faktiskt har gjort för barn. En sådan uppföljning är nödvändig för att kunna bedöma om insatserna är träffsäkra och om barns rättigheter har stärkts.

Årets barnbokslut visar också att barns rätt till delaktighet fortsatt är ett av de områden där stora utmaningar kvarstår, särskilt när det gäller yngre barn och barn i utsatta situationer. Det finns också svårigheter att nå bland annat barn med funktionsnedsättning, barn i socioekonomisk utsatthet och barn med hög och problematisk skolfrånvaro. För

barn med funktionsnedsättning lyfts även brister i samverkan som riskerar att fördröja det stöd som barnen och deras familjer behöver.

Det är en viktig skillnad mellan att ha ett barnperspektiv och att ta del av barns egna perspektiv. För att barns perspektiv ska få ett verkligt genomslag behöver barn och unga ges möjlighet att uttrycka sina erfarenheter och synpunkter i frågor som berör dem. Det behöver också synliggöras hur deras synpunkter har tagits tillvara och vilken återkoppling de har fått. Detta blir särskilt angeläget när Ungdomsfullmäktige beskriver en minskad tillit till politiker och vuxenvärlden och en risk för att unga inte upplever att beslut leder till förändring.

Dialogen med unga från Maskrosbarn visar samtidigt hur avgörande förutsättningarna för barns delaktighet kan vara. De erfarenheter som framkommer kan inte generaliseras till alla barns kontakter med socialtjänsten, men flera av uppgifterna är allvarliga. De unga beskriver bland annat bristande kontinuitet, information och delaktighet samt att beslut fattats över deras huvuden. Särskilt allvarligt är att unga beskriver situationer där de har behövt prata om våld eller utsatthet med den vuxne som utsatt dem närvarande. De unga efterfrågar därför tydligare rutiner som säkerställer att barn får möjlighet att tala enskilt med sin socialsekreterare. Erfarenheterna visar att barns rätt att komma till tals också handlar om att skapa förutsättningar för barn att kunna tala fritt och tryggt och bli delaktiga i beslut som rör deras egna liv.

Maskrosbarnens erfarenheter visar också betydelsen av att barnkonventionen tillämpas som en helhet. Uppgifter om våld, bristande skydd, föräldrars inflytande, kontinuitet och barns möjligheter att tala enskilt aktualiserar flera av konventionens rättigheter. En bedömning av barnets bästa förutsätter därför att samtliga relevanta rättigheter identifieras, beaktas och vid behov vägs mot varandra i det enskilda sammanhanget.

Ett barnbokslut måste vara mer än en redovisning av genomförda aktiviteter. Det ska ge politiken ett underlag för att bedöma om stadens arbete faktiskt stärker barns rättigheter och leder till förbättringar i barns vardag. För att barnbokslutet ska vara ett användbart verktyg för uppföljning och styrning behöver det därför tydligt visa vilka resultat och effekter insatserna har haft, men också hur barns egna perspektiv har tagits tillvara. Annars finns en risk att barnbokslutet blir en redovisning av vad staden har gjort, utan att ge svar på den viktigaste frågan: om arbetet faktiskt har gjort skillnad för barn.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-10

Ärendenummer SLK-2026-00434

Handläggare

Eva Marie Ruotsalainen Kjellström

Telefon: 031-368 04 22

E-post: eva-marie.kjellstrom@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stads barnbokslut 2025

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Göteborgs Stads barnbokslut 2025, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antecknas.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret sammanfattar årligen nämnders och styrelser barnbokslut i rapporten Göteborgs Stads barnbokslut. Rapporten ger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige en samlad lägesbild av stadens barnrättsarbete, uppföljning av insatser i Göteborgs Stads barnrättsplan 2022–2025 samt vilka effekter som uppnåts.

Rapporten visar att förflyttningar gjorts mot ett mer systematiskt barnrättsarbete, främst inom verksamheter som har barn som direkt målgrupp. Arbetet har i viss mån stärkt barns rättigheter, bland annat genom ökad delaktighet och förbättrad tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter. Faktorer som påverkat arbetet positivt är bland annat ökade resurser och den nya socialtjänstlagen. Samtidigt kvarstår långvariga utmaningar som hög personalomsättning och bristande samverkan.

Gemensamma utvecklingsområden inför 2026 är fortsatt utveckling av ett systematiskt barnrättsarbete genom kompetenshöjning, metodutveckling och stärkt samverkan. Särskilda utmaningar kvarstår kring arbetet med icke-diskriminering och barns delaktighet, i synnerhet vad gäller yngre barn och barn i utsatta situationer. Det finns också skillnader i verksamheters prioritering av arbetet med barns rättigheter.

Stadsledningskontoret bedömer att informationen som inkommit till nämnder och styrelser kan utvecklas så att det tydligare framgår om insatser följts upp och utvärderas och vilka effekter de i så fall har haft för barn. Vägledningen för att upprätta barnbokslut planeras därför att revideras för att ge bättre stöd i denna process. Arbetet påbörjas efter beslut om den nya riktlinjen för mänskliga rättigheter och likvärdig service.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Rapporten i sig genererar inga ekonomiska konsekvenser för stadens verksamheter eller enskilda. Däremot kan ett ökat systematiskt barnrättsarbete innebära att resurser tillsätts i större utsträckning, alternativt effektiviseringar genom rätt prioriteringar och träffsäkra insatser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Årets barnbokslut framhåller i något högre utsträckning än tidigare miljö- och klimatfrågornas betydelse för barns livsvillkor och rättigheter. Ett intensifierat arbete inom området bedöms ha positiva effekter för barns rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stads barnbokslut 2025 ger en övergripande bild av hur verksamheter lever upp till de skyldigheter som följer av svensk lagstiftning, FN:s konvention om barnets rättigheter och Göteborgs Stads barnrättsplan 2022–2025. Genom de barnbokslut som upprättas på nämnd- och styrelsenivå fattas beslut om utvecklingsområden, aktiviteter och samverkan inom staden och externt för att driva arbetet framåt. Detta förväntas inverka positivt till att barns rättigheter efterlevs i större utsträckning och påverkar barns livsvillkor generellt. Yngre barn samt barn i utsatta situationer och minoritetsperspektiv ska prioriteras i stadens barnrättsarbete.

Arbetet för barns rättigheter förväntas bidra till social hållbarhet genom att säkerställa att alla barn, utan diskriminering, har rätt till liv, utveckling och trygghet. Barns delaktighet och inflytande i stadens arbetsprocesser kan dessutom skapa ett mer inkluderande och hållbart samhälle. Ungdomsfullmäktiges synpunkter på stadens barnrättsarbete är en viktig utgångspunkt som ger vägledning om barn och ungas prioriteringar. Dessutom har barn som är aktiva inom föreningen Maskrosbarn bidragit med sina erfarenheter kring socialtjänsten. Syftet är att ge mer fördjupad bild av stadens barnrättsarbete utifrån barns eget perspektiv.

Bilaga som ingår i beslutsunderlaget

Rapport Göteborgs Stads barnbokslut 2025

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige gav 2020-06-16 § 20 kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. Planen och uppdraget att ta fram årliga barnbokslut beslutades i kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12.

I Göteborgs Stads barnrättsplan 2022–2025 anges att kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen av planen. Uppföljningen sker via de barnbokslut som samtliga nämnder och styrelser årligen upprättar.

Rapporten Göteborgs Stads barnbokslut är en sammanställning och en lägesbild på övergripande nivå till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om hur arbetet med barns rättigheter fortskrider. Rapporten redovisar resultat och effekter av barnrättsarbetet i förhållande till barnrättsplanens insatsområden, det vill säga insatser för ökad kompetens, insatser för styrning och ledning och insatser riktade direkt till barn. Likaså redovisas effekter utifrån de fyra fokusområdena utbildning, fritid, hälsa och fritid samt efterlevnaden av barnkonventionens artiklar. Då barnrättsplanens giltighetstid gått ut, är detta det sista året som Göteborgs Stads barnbokslut följer upp planens insatser. Det är den femte i ordningen och baseras på 43 upprättade barnbokslut, vilket är några fler än tidigare års barnbokslut.

Barn är fortsatt delaktiga i uppföljningen. Ungdomsfullmäktige ger årligen sina synpunkter på stadens arbete och barns livsvillkor. Synpunkterna framgår i rapporten. I årets rapport finns även en fördjupning angående socialtjänsten som tagits fram utifrån en dialog som förts med unga aktiva i föreningen Maskrosbarn.

Sammanfattning av Göteborgs Stads barnbokslut 2025

Sammanställning av nämnder och styrelser barnbokslut 2025

I Göteborgs Stads barnbokslut 2025 framgår det att förflyttningar gjorts i att öka det systematiska barnrättsarbetet genom ökad kompetens, metodutveckling och samverkan. Förflyttningar har främst skett inom verksamheter med barn som direkt målgrupp, men exempel finns även bland nämnder och styrelser som har barn som indirekt målgrupp.

Nämnder och styrelser rapporterar att det systematiska barnrättsarbetet har bidragit till att barns rättigheter stärkts i viss mån. Exempelvis har satsningar kring meningsfull fritid fått effekter där antalet barn ökat som deltar i olika kultur- och fritidsaktiviteter. Framför allt ses positiva effekter för barn med funktionsnedsättning och barn som växer upp i socioekonomiskt utsatta områden. Även arbetet med barns delaktighet har växlats upp under året i stadens verksamheter. Detta har till viss del fått effekt för barn, till exempel barns möjlighet till att ytterligare påverka stadens kultur- och fritidsutbud. Barns demokratiska inflytande har stärkts genom ökat valdeltagande till ungdomsfullmäktige. Likaså har barns förslag i lokala medborgarbudgetar vunnit och genomförts.

Det finns faktorer som enligt nämnder och styrelser har påverkat barnrättsarbetet och utfallet under året, både i positiv och negativ riktning. Personella resurser och omorganisering av en del verksamhet har bidragit i positiv riktning. Speciellt gäller det verksamheter som arbetar med utbildning, kultur- och fritidsfrågor. Barns rättigheter har förtydligats och stärkts i och med den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft 2025. Ett exempel är de insatser som kan erbjudas utan individuell behovsprövning.

Flera av de negativa faktorerna som barnboksluten pekar på har identifierats under en längre tid. Det gäller desinformation och hög personalomsättning speciellt inom socialtjänsten, samt samverkansproblem mellan förvaltningar, vilket kan medföra att barn inte får det stöd som de har rätt till. Bristen på familjehem är också en fortsatt utmaning. Det råder även brist på platser till barnboende och korttidshem för barn med funktionsnedsättning. Utmaningarna kan bland annat handla om antal platser, lokalisering och lokalernas utformning utifrån barnens behov.

Utifrån nämnders och styrelser analyser framträder gemensamma utvecklingsområden att arbeta med under 2026. Det är samma utvecklingsområden som tidigare år och som fokuserar på att utveckla det systematiska barnrättsarbetet med koppling till de grundläggande principerna i barnkonventionen. Det handlar om kompetenshöjning, metodutveckling och förbättrad samverkan.

Dialog med barn och unga

Ungdomsfullmäktige har vid varje sammanfattande rapport lämnat synpunkter på Göteborgs Stads barnbokslut och barns livsvillkor. Sammanfattningsvis visar dialogen med ungdomsfullmäktige att staden utvecklats i vissa delar, men att det fortfarande finns skillnader och utmaningar som påverkar barn och unga. Förbättringar syns inom trygghet, elevhälsa, demokratiskt engagemang och vissa delar av skolmiljön. Samtidigt kvarstår problem kopplade till otrygghet, psykisk ohälsa, skolans likvärdighet och minskad tillit till samhället.

Dialog har även förts med ungdomar aktiva i föreningen Maskrosbarn. Maskrosbarn är en barnrättsorganisation som arbetar för att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga som lever med föräldrar som har missbruk, psykisk ohälsa eller utsätter dem för våld. I dialogen som handlade om kontakten med socialtjänsten delade de unga med sig av sina erfarenheter och synpunkter. Dialogen kan sammanfattas med att de unga ofta möter engagerade vuxna och att socialtjänsten kan agera snabbt i akuta situationer. Samtidigt framträder en bild av ett system som upplevs svårtillgängligt, splittrat och alltför beroende av enskilda personers engagemang. De intervjuade efterfrågar framför allt kontinuitet och trygga relationer, bättre samverkan mellan myndigheter samt bättre information och delaktighet. Vidare efterfrågas fler och mer flexibla insatser, starkare barnrättsperspektiv samt stöd som finns tillgängligt även utanför kontorstid.

Dialogerna finns dokumenterade i rapportens kapitel 3 och 4.

Stadsledningskontorets bedömning

Som sammanfattningen av Göteborgs Stads barnbokslut 2025 visar har det skett vissa övergripande förflyttningar i riktning mot ett mer systematiskt barnrättsarbete. Likaså har rapportering om effekter ökat något, men fokus ligger fortsatt främst på redovisning av genomförda aktiviteter och förändrade arbetssätt. Många insatser har sannolikt haft positiva effekter för barn, men det framgår inte i barnboksluten om så skett.

Stadsledningskontoret bedömer att informationen som inkommit till nämnder och styrelser kan utvecklas så att det tydligare framgår om insatser följts upp och utvärderas och vilka effekter de i så fall har haft för barn. Det finns samtidigt exempel på barnbokslut med god styrinformation till egen nämnd, där analysen tydligt kopplar insatser till resultat och effekter för barn.

Fler verksamheter än tidigare redovisar också i ökad utsträckning identifierade utmaningar i förhållande till barnkonventionens grundläggande principer.

Stadsledningskontoret noterar att flertalet barnbokslut liknar tidigare års redovisningar från nämnder och styrelser. Det kan bero på att arbetet är långsiktigt och kräver uthållighet och därför finns inga förflyttningar att rapportera, men det kan också tyda på att utvecklingsarbetet avstannat. Det saknas fortfarande beskrivningar av hur verksamheter påverkar barns rättigheter och deras livsmiljöer, främst i de verksamheter som inte har barn som sin direkta målgrupp. För att stärka efterlevnaden av barnkonventionen behöver verksamheterna i högre grad analysera hur barn berörs av och kan påverka verksamheten, samt vidta åtgärder utifrån denna analys.

Det återstår fortfarande ett omfattande arbete med att se barn som fullvärdiga rättighetsbärare och ta tillvara deras kunskaper och erfarenheter. De största utmaningarna är kopplade till artikel 2 Principen om icke-diskriminering och artikel 12 Barns rätt till delaktighet. Dessa har en ömsesidig påverkan på varandra där utmaningar kvarstår i att nå yngre barn och barn i utsatta situationer.

Stadsledningskontoret kommer att se över och revidera den vägledning som finns för att upprätta barnbokslut för att förtydliga processen mellan insatser och effekter. Arbetet med revideringen inleds efter att beslut har tagits om stadens nya riktlinje för mänskliga rättigheter och likvärdig service.

Göteborgs Stads barnrättsplan 2022–2025 har löpt ut. Kommunfullmäktiges uppdrag att ta fram årliga barnbokslut kommer dock att fortgå och därmed också redovisningen på övergripande nivå hur barnrättsarbetet fortskrider. Enligt den utvärdering av barnrättsplanen som kommunfullmäktige beslutade 2025-05-22 § 281 om föreslås barnrättsarbetets fortsatta fokusområden vara utbildning, fritid, hälsa, trygghet, miljö och klimat.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

Göteborgs Stads barnbokslut

2025

[Publiceringsdatum]

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Vad är ett barnbokslut?.....	3
2	Göteborgs stads barnbokslut 2025	4
2.1	Rapportens upplägg	4
3	Ungdomsfullmäktiges synpunkter	5
4	Barn och ungas erfarenheter av kontakten med socialtjänsten.....	8
5	Sammanfattande iakttagelser av 2025 års barnbokslut och barnrättsarbetets fortsatta fokus.....	12
5.1	Stadsledningskontorets övergripande iakttagelser	12
5.2	Effekter för barn.....	13
5.3	Organisatoriska resultat för ett ökat systematiskt barnrättsarbete 13	
5.4	Faktorer som påverkat genomförandet av barnrättsarbetet ...	14
5.5	Utvecklingsområden och barnrättsarbetet fortsatta fokus	15
6	Förflyttningar och utvecklingsområden enligt barnboksluten	17
6.1	Kompetenshöjande insatser	17
6.2	Metodutveckling.....	18
6.2.1	Utveckling och användning av metoder med fokus på icke- diskriminering	18
6.2.2	Utveckling och användning av metoder för barnets bästa.....	19
6.2.3	Utveckling och användning av metoder för att främja barns rätt till liv, överlevnad och utveckling	20
6.2.4	Utveckling och användning av metoder för barns delaktighet	21
6.3	Samverkan	22
6.4	Insatser riktade direkt till barn	23
6.4.1	Genomföra en kommunikationsinsats till barn om deras rättigheter 23	
6.4.2	Medborgarkontor med tydlig inriktning för barn.....	24
6.4.3	Säkerställa placerade barns rätt till utbildning.....	24
6.4.4	Höja valdeltagandet till ungdomsfullmäktige	25
6.5	Utvecklingsområden	26

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunfullmäktige uppdrog 2020-06-16, § 20 till kommunstyrelsen att ta fram en stadenövergripande barnrättsplan, samt till samtliga nämnder och styrelser att årligen upprätta ett barnbokslut. En inriktning för plan och barnbokslut antogs av kommunstyrelsen 2021-01-27, § 72. Göteborgs stads barnrättsplan har utvärderats under 2025.¹ Utvärderingen fokuserade på de effekter och resultat som barnrättsarbetet bidragit till.

1.2 Vad är ett barnbokslut?

Barnbokslutet är en sammanställning av verksamhetens resultat av arbetet inom barnrättsområdet under året. Den ska fungera som ett underlag för att förbättra barns situation i Göteborg och samtidigt stödja förvaltningar och bolag i arbetet med att tillgodose barn och ungdomars rättigheter enligt barnkonventionens artiklar. Arbetet ska genomsyras av konventionens grundläggande artiklar:

- **Artikel 2:** Principen om icke-diskriminering
- **Artikel 3:** Barnets bästa
- **Artikel 6:** Barns rätt till liv, överlevnad och utveckling
- **Artikel 12:** Barns rätt till delaktighet

Vid upprättandet av barnbokslut ska varje förvaltning och bolag utvärdera hur beslut och genomförda insatser påverkat barns och ungas villkor utifrån barnkonventionens artiklar och Göteborgs Stads Barnrättsplan 2022–2025. Barnbokslutet ska beskriva vilka resultat och effekter som skapats för att säkerställa barns rättigheter och även ge ett stöd i vad som behöver prioriteras inför nästkommande års verksamhets- och affärsplan.

Det finns några viktiga begrepp att känna till som kan fungera som stöd i analysen i vilken grad verksamheten lever upp till de fyra grundläggande principerna.

Barnperspektiv: Den kunskap om barn som vuxna utgår från när de avser att göra något utifrån barnets bästa. Vuxnas perspektiv kan därför skilja sig från hur barnet upplever och förstår samma situation. Barnperspektivet är en färskvara som förändras över tid.

Barns perspektiv: När det gäller barnets perspektiv är det nödvändigt att ett barn fått uttala sig i den aktuella frågan. Det är det som visar sig för barnet som är det intressanta när vi pratar om barnets eget perspektiv. Genom att fråga efter barnets synpunkter levandegörs barnets eget perspektiv. Det handlar om det enskilda barnets synpunkter.

Barnrättsperspektiv: Utgångspunkten är FN:s barnkonvention. Barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga utgår från konventionens fyra grundläggande principer och övriga rättigheter i konventionen.

¹ Ärendenummer SLK-2025-00058.

2 Göteborgs stads barnbokslut 2025

Göteborgs Stads barnbokslut är den femte sammanfattande barnbokslutet som ska ge en bild på en övergripande nivå hur barnrättsarbetet utvecklats i staden under det gångna året. Rapporten är en sammanställning av nämnders och styrelser barnbokslut. Detta år har 43 nämnder och styrelser upprättat barnbokslut. Tabellen över rapporterade nämnder och styrelser finns i bilaga 1. Den nämnd som inte upprättat barnbokslut är arkivnämnden.

Ungdomsfullmäktige har vid varje sammanfattande rapport lämnat synpunkter på Göteborgs Stads barnbokslut och barns livsvillkor. I år har även dialog förts med ungdomar som är aktiva i en barnrättsorganisation som företräder och stödjer barn i utsatta situationer. Dialogen har handlat om hur de unga upplevt kontakten med socialtjänsten i Göteborgs Stad.

2.1 Rapportens upplägg

Kapitel 1 och 2 omfattar en inledning samt rapportens upplägg.

Rapporten inleds med kapitel 3, där redovisas ungdomsfullmäktiges synpunkter på Göteborgs stads barnbokslut 2025 och barns livsvillkor.

Kapitel 4 handlar om barn och ungas erfarenheter av kontakten med socialtjänsten.

Kapitel 5 inleds med stadsledningskontorets övergripande iakttagelser på de förflyttningar som gjorts 2025 för att stärka det systematiska barnrättsarbetet samt vilka effekter arbetet haft för att öka barns rättigheter. Därefter lyfts de faktorer fram som, enligt barnboksluten påverkat barnrättsarbetet. Kapitlet avslutas med att ge en kortfattad beskrivning av de gemensamma utvecklingsområden som barnboksluten har identifierat inför 2026 samt barnrättsarbetet fortsatta fokus.

I kapitel 6 redovisas mer utförligt de förflyttningar som nämnders och styrelser barnbokslut beskriver, i relation till insatsområdena till Göteborgs stads barnrättsplan 2022 – 2025. Dessa är kompetensförsörjning, metodutveckling och samverkan samt insatser direkt riktade till barn. Kapitlet avslutas med en mer utförlig beskrivning av utvecklingsområden som barnboksluten lyft fram för 2026.

3 Ungdomsfullmäktiges synpunkter

Varje år ges ungdomsfullmäktige möjlighet att lämna synpunkter på Göteborgs stads barnbokslut och om barns livsvillkor. Efter att ha fått Göteborgs stads barnbokslut presenterat för sig har ungdomsfullmäktige diskuterat resultaten. Mycket av diskussionerna har rört sig kring de fyra fokusområdena utbildning, trygghet, fritid och hälsa som barn själva identifierat som särskilt viktiga. Det här avsnittet är ungdomsfullmäktiges rapport vad som framkom under diskussionen.

Ungdomsfullmäktige tycker till om Göteborgs Stads arbete med barns rättigheter

Stadsledningskontoret har genomfört en årlig dialog med ungdomsfullmäktige i samband med barnbokslutet 2025. Efter dialogen har ungdomsfullmäktige tagit del av anteckningarna och haft möjlighet att korrigera och komplettera innehållet. Avsnittet innehåller direkta citat från ledamöterna som inleder varje område som diskuterades.

Dialogen utgick från tre frågeområden: vad som fungerar bra eller har blivit bättre, vad som fungerar mindre bra samt vilka frågor som är viktiga för barn och unga just nu.

Ungdomsfullmäktige anser att utvecklingen i Göteborg går åt olika håll beroende på område, men att det finns både positiva förändringar och fortsatt stora utmaningar. Ungdomsfullmäktige lyfter särskilt trygghet, psykisk ohälsa, skola, tillit och sociala medier som centrala områden där utveckling behövs.

Det som fungerar bra eller har blivit bättre

Ungdomsfullmäktige anser att vissa delar av samhället har utvecklats i positiv riktning, även om skillnader mellan skolor och områden fortfarande är tydliga.

“Det känns tryggare i stan.”

“Socialtjänsten har fått ett bättre rykte och desinformationen har klingat av.”

“Positivt med ökat valdeltagande.”

“Elevhälsan har blivit lite bättre och är mer närvarande på skolan.”

Vad gäller trygghet och tillit upplever flera ledamöter att det känns tryggare att vistas i staden än tidigare. Ungdomsfullmäktige konstaterar också att bilden av socialtjänsten har blivit mer positiv genom minskad desinformation, vilket har stärkt förtroendet.

Inom frågor som rör demokrati, fritid och kultur anser ungdomsfullmäktige att det ökade valdeltagandet är positivt och visar att fler unga vill påverka.

Ungdomsfullmäktige konstaterar även att kunskapen om forumet har ökat och att fler unga nås av information. Kulturskolans bredare utbud lyfts som en positiv utveckling som ger fler barn och unga tillgång till fritidsaktiviteter.

På skolområdet upplevs samarbetet mellan elever och lärare ha förbättrats på vissa håll. Ungdomsfullmäktige anser att elevhälsan på vissa skolor har blivit mer tillgänglig och närvarande, vilket underlättar relationen mellan elever och vuxna. Flera ledamöter beskriver att skolmaten på vissa skolor har blivit bättre och att fler elever äter lunch i skolan, vilket påverkar ork och lärande.

Det som fungerar mindre bra

De största utmaningarna enligt ungdomsfullmäktige handlar om trygghet, psykisk ohälsa, skola, tillit och likvärdighet.

“Barn som skjuter mot varandra. Det är ett stort problem.”

“Många oskyldiga blir vittnen och då känner man sig inte trygg.”

“Antal elever med psykisk ohälsa är så många.”

“Viktigt att hålla på tystnadsplikten om en elev inte vill att föräldrarna ska veta.”

“Barn vänder sig till AI för att det inte finns tillräckligt med vuxna att vända sig till.”

“Att en vuxen gör så påverkar förtroendet starkt.”

“Förtroendet för vuxna håller på att gå ner.”

“Eliten bara lovar och inte gör saker”

“Det finns en tråkig ton i skolan.”

“Kollektivtrafik måste gå att lita på.”

Ungdomsfullmäktige konstaterar att gängkriminalitet och våld påverkar barns och ungas vardag och trygghet, även för dem som inte är direkt involverade. Ledamöterna anser att detta begränsar barns rörelsefrihet och skapar rädsla i vardagen.

Vidare anser ungdomsfullmäktige att psykisk ohälsa är mycket utbredd bland unga och att tillgången till trygga vuxna i skolan inte alltid räcker till. Det framkommer att vissa unga söker stöd via andra kanaler när vuxenstöd saknas och där tilliten till elevhälsan och kuratorn är ett problem. Förtroendet för vuxna påverkas när unga upplever att de inte blir tagna på allvar.

Ungdomsfullmäktige påpekar att tilliten till politiker, rättsväsende och vuxenvärlden har minskat. Därför ser ungdomsfullmäktige en risk i att unga inte upplever att beslut leder till förändring.

Skolan är elevernas arbetsplats och att elevdemokratien behöver stärkas. Ungdomsfullmäktige anser att skolan inte är likvärdig och att det finns stora skillnader mellan skolor i staden. Ungdomsfullmäktige anser även att kollektivtrafiken behöver fungera bättre eftersom förseningar påverkar skolgång och vardag.

Följande brister lyfts:

- obehöriga lärare
- språkbrister hos vissa lärare

- kränkningar och stökig miljö
- hög frånvaro
- svagt elevinflytande

Vad som saknas och vad vuxenvärlden behöver ta med sig

Enligt ungdomsfullmäktige behöver vuxenvärlden ökad förståelse för barns digitala vardag, rätt till information, rasism och inkludering samt klimatoro.

“Det [sociala medier] är en helt annan värld som vuxna inte vet något om.”

“Inga barn förstår det som står på goteborg.se.”

”Det handlar om att alla barn i Sverige ska må bra. Rasism kommer inte från ingenstans.”

“Det [klimatfrågan] påverkar vår framtid.”

Ungdomsfullmäktige anser att sociala medier är en central del av barns liv, men att vuxna ofta saknar kunskap och insyn. Ledamöterna säger att barn och unga inte alltid har tillgång till begriplig information om rättigheter och stöd. De anser att information måste vara mer tillgänglig, tydlig och anpassad till barn.

Vad gäller rasism och inkludering konstaterar ungdomsfullmäktige att stereotyper och generaliseringar fortfarande påverkar barns och ungas vardag och behöver motverkas tydligare.

Vidare anser ungdomsfullmäktige att klimatfrågan inte tas på tillräckligt stort allvar och att den påverkar framtida livsvillkor direkt.

Sammanfattningsvis

Ungdomsfullmäktige anser att Göteborgs Stad utvecklas i vissa delar, men att det fortfarande finns stora skillnader och viktiga utmaningar som påverkar barn och unga. Förbättringar syns inom trygghet, elevhälsa, demokratiskt engagemang och vissa delar av skolmiljön, men samtidigt kvarstår problem kopplade till otrygghet, psykisk ohälsa, skolans likvärdighet och minskad tillit till samhället.

Enligt ledamöterna behöver barns och ungas rättigheter få ett tydligare genomslag i praktiken. Det handlar om rätten till trygghet, utbildning, hälsa, information och delaktighet – oavsett var i staden barnet bor eller vilken skola det går i.

Ungdomsfullmäktige vill särskilt betona att barns och ungas erfarenheter behöver tas på större allvar i beslut som rör dem. När detta inte sker påverkas tilliten till samhället. Ungdomsfullmäktige ser därför ett tydligt behov av att vuxenvärlden inte bara lyssnar, utan också visar hur barns och ungas perspektiv leder till faktisk förändring.

4 Barn och ungas erfarenheter av kontakten med socialtjänsten

Stadsledningskontoret har bjudit in barn och unga som är aktiva i föreningen Maskrosbarn för en dialog. Maskrosbarn är en barnrättsorganisation som arbetar för att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga som lever med föräldrar som har missbruk, psykisk ohälsa eller utsätter dem för våld, bland annat genom stödverksamhet, påverkansarbete och att lyfta ungas egna erfarenheter. Dialogen handlade om deras kontakt med socialtjänsten i Göteborgs stad. Syftet var att lyssna på deras erfarenheter av socialtjänsten och fånga deras perspektiv på bemötande, information, delaktighet och insatser. Dialogen fördes med åtta ungdomar och präglades av en stor öppenhet. Frågorna som diskuterades handlade om vad som har fungerat bra, vad som har fungerat mindre bra, samt vad de anser behöver förändras för att barn och unga i utsatta situationer ska få bättre stöd.

Ansatsen är kvalitativ och det går därmed inte att dra några slutsatser om hur barn och unga upplever socialtjänsten generellt. Istället ska dialogen ses som ett kunskapsunderlag som belyser dessa ungas erfarenheter av socialtjänsten, vilket kan bidra till reflektion kring hur verksamheten arbetar idag och stödja utvecklingen av kontakten med barn och unga inom socialtjänsten.

Det som fungerar bra

De unga beskrev flera positiva erfarenheter av socialtjänsten, framför allt när det funnits kontinuitet, trygghet och snabba insatser i akuta situationer.

”Haft tur att ha en och samma barnsekreterare, vilket gör att man bygger relation och följer upp. Men vi är en minoritet med den erfarenheten.”

“I allvarliga situationer kan socialen agera snabbt. I de akuta fallen agerar de bra.”

“De är bra på att informera och ta hänsyn till barnens reaktion.”

Flera lyfte att socialtjänsten ofta agerar snabbt och kraftfullt i akuta situationer, särskilt vid våld i hemmet eller när hemmiljön bedöms som direkt farlig.

En återkommande styrka var betydelsen av att få ha samma socialsekreterare över tid. Kontinuitet beskrevs som avgörande för att kunna bygga tillit och känna sig trygg. Samtidigt betonade deltagarna att positiva erfarenheter ofta varit kopplade till enskilda engagerade personer snarare än till systemet som helhet.

Det framkom också att vissa socialsekreterare varit bra på att informera, visa hänsyn och möta barn på ett respektfullt sätt.

Det som fungerar mindre bra

Den mest framträdande bilden i dialogen var att stödet från socialtjänsten upplevs som ojämnt, svårtillgängligt och alltför beroende av individuella socialsekreterare. De unga beskrev att erfarenheterna ofta är starkt beroende av vilken socialsekreterare man möter och vilka förutsättningar socialtjänsten har att arbeta långsiktigt och relationsskapande. Många beskrev att de saknat kontinuitet, information och verkligt inflytande över beslut som rör deras liv.

Brist på kontinuitet och tillgänglighet

“Socialsekreterare jobbar inte kvar så länge. Man hinner bara träffa dem en gång innan de försvinner.”

“Kan ta flera månader att få tag på socialsekreterare.”

“Man möts av en stressad socialsekreterare och man vill inte störa.”

“Hela bilden av soc är fel. Det är inget 9–5-jobb.”

Ett återkommande problem var att socialsekreterare byts ut ofta och att det kan ta lång tid att få kontakt. Flera beskrev att socialsekreterare upplevs som stressade och överbelastade, vilket påverkar relationen och tilliten. Särskilt svårt upplevdes kvällar, helger och långhelger då många saknade någon vuxen att kontakta.

Bristande delaktighet och information

“De pratar över huvudet på en och pratar med varandra istället för om mig.”

“Det är svårt att veta vilken hjälp man vill ha när man inte vet vad som finns.”

“Föräldrars röst är starkare än våra.”

Många unga beskrev att beslut fattats över deras huvuden och att de inte fått tillräcklig information om sin utredning, sina rättigheter eller vilka stödinsatser som finns. Flera uttryckte att de känt sig maktlösa och att deras röster vägt lätt i jämförelse med föräldrarnas.

Begränsat stöd och brist på förebyggande arbete

“Den enda insatsen som erbjuds verkar vara familjebehandling.”

“Soc är bättre på att hantera när det är miljön som är problemet, svårare när ungdomen själv har en problematik.”

“Det finns inget mellanting. Det är antingen svart eller vitt.”

De unga upplevde att socialtjänstens insatser ofta är för få och för standardiserade. Familjebehandling beskrevs som den vanligaste insatsen, även när behoven såg helt annorlunda ut. Flera menade att stödet fungerar bättre när problemet handlar om hemmiljön än när barnet själv mår psykiskt dåligt eller behöver stöd över tid. Det fanns också en stark upplevelse av att det saknas stöd i “gråzonen” – innan situationen blivit akut.

Barn får bära för stort ansvar

“Man blir sin egen projektledare och måste orka driva och stå på sig.”

“Det är jag som ska sitta på lösningen.”

Ett tydligt tema var att barn och unga ofta upplever att de själva måste driva processen, samordna kontakter och kämpa för att få hjälp. Flera beskrev att samverkan mellan myndigheter inte fungerar och att ansvaret därför hamnar på barnet.

Det som saknas och behöver utvecklas

Dialogen pekar tydligt på flera områden där de unga ser behov av förändring.

Barnets rättigheter behöver väga tyngre

“Föräldrarätten ska inte väga så tungt.”

“Återförening kan inte alltid vara målet.”

“Jag har fått frågan om jag har utsatts för våld när förövaren sitter bredvid.”

Många upplevde att socialtjänsten i praktiken prioriterar föräldrars rättigheter framför barnets bästa och barnets vilja.

Flera unga beskrev situationer där de behövt prata om våld eller utsatthet framför den vuxne som utsatt dem. Deltagarna efterfrågade därför tydligare rutiner där barn alltid får prata enskilt med sin socialsekreterare.

Stärkt skydd och bättre uppföljning efter orosanmälningar

“Det ska inte krävas 10 orosanmälningar för att något ska hända.”

“Barnet far illa igen efter orosanmälan.”

En återkommande erfarenhet var att orosanmälningar inte leder till tillräckligt skydd och att barn ibland lämnas ensamma med konsekvenserna efteråt. Flera betonade vikten av att följa upp hur barnet har det efter att föräldrar informerats om en anmälan.

Mer flexibla och individuella insatser

“Det skulle behövas ett team runt individen.”

De unga efterfrågade fler typer av stöd och tidigare insatser som kan sättas in innan situationen blivit akut. De betonade också vikten av ett nätverk runt barnet. De beskrev att socialtjänsten behöver bättre förutsättningar och resurser för att kunna arbeta relationellt, förebyggande och långsiktigt.

Praktiska och juridiska hinder behöver lösas

“Det tog fyra år för mig att få leg för att föräldrarna inte ville samarbeta.”

Flera lyfte svårigheter kopplade till familjehemsplaceringar där vårdnadshavare fortsatt måste godkänna exempelvis legitimation, bankkort eller vaccinationer trots att relationen inte fungerar. Här efterfrågades förändringar som gör det möjligt för exempelvis god man, familjehem eller socialtjänst att fatta vissa beslut i barnets ställe.

Sammanfattande reflektion

Dialogen visar att barn och unga i kontakt med socialtjänsten ofta möter engagerade vuxna och att socialtjänsten kan agera snabbt i akuta situationer. Samtidigt framträder en tydlig bild av ett system som upplevs svårtillgängligt, splittrat och alltför beroende av enskilda personers engagemang.

De unga efterfrågar framför allt:

- kontinuitet och trygga relationer
- bättre information och delaktighet
- fler och mer flexibla insatser
- starkare barnrättsperspektiv
- bättre samverkan mellan myndigheter
- stöd som finns tillgängligt även utanför kontorstid.

En central slutsats från dialogen är att barn och unga vill och har rätt bli lyssnade på, tagna på allvar och få verkligt inflytande över frågor som rör deras liv.

5 Sammanfattande iakttagelser av 2025 års barnbokslut och barnrättsarbetets fortsatta fokus

5.1 Stadsledningskontorets övergripande iakttagelser

Stadsledningskontoret noterar att övergripande förflyttningar har gjorts i att öka det systematiska barnrättsarbetet. De positiva förflyttningarna ses främst bland verksamheter inom välfärd och utbildning. Även de stadsutvecklande verksamheterna tar steg mot att jobba mer systematiskt. Inom vissa styrelser pågår ett barnrättsarbete, främst kopplat till tillgänglighet och kultur. Mest förekommande är dock att styrelsers barnbokslut inte rapporterar några egentliga förflyttningar.

En viss ökning av effekter har rapporterats i några av barnboksluten.² Stadsledningskontoret konstaterar dock att fokus fortsatt ligger på att beskriva de aktiviteter som genomförts och förändrade arbetssätt som införts i organisationen. Insatser som genomförts har sannolikt haft positiva effekter för barn, men det framgår inte av rapporteringen om insatserna följts upp och utvärderats eller om några effekter kunnat påvisas. Många av de bokslut som nämnder och styrelser upprättat liknar även i stor utsträckning tidigare års barnbokslut och det saknas ofta en analys av det pågående arbetet. Stadsledningskontoret kan med rapporteringen som grund inte bedöma om det handlar om att många insatser är långsiktiga och behöver hållas i över tid eller om arbetet avstannat.

En iakttagelse som stadsledningskontoret gör är att det fortfarande saknas beskrivningar av hur verksamheter påverkar barns rättigheter och deras livsmiljöer. För att säkerställa efterlevnad av barnkonventionen behöver samtliga verksamheter i högre grad identifiera på vilket sätt barn berörs av, och kan påverka, verksamheten samt vidta relevanta åtgärder utifrån denna analys.

Stadsledningskontoret noterar att det finns barnbokslut som ger god styrinformation till egen nämnd hur barnrättsarbetet utvecklas. Detta gäller exempelvis förskolenämnden och kulturnämnden. Gemensamt för dessa barnbokslut är att de innehåller en analys som tydligt och stegvis redovisar vilka resultat olika insatser har bidragit till, både inom organisationen och – i första hand – vilka effekter insatserna har haft för de barn som de riktats till. Stadsledningskontoret ser också att allt fler barnbokslut tydligt beskriver vilka utmaningar som finns i arbetet med att uppfylla barnkonventionens grundläggande artiklar.

² Effekterna som rapporterats presenteras i kommande avsnitt 5.2.

5.2 Effekter för barn

Under 2025 har flera sammantagna effekter för barn och unga rapporterats inom stadens verksamheter, där utvecklingen framför allt rör ökad delaktighet, en mer jämlik tillgång till fritid samt förbättrade förutsättningar för hälsa och inkludering. Tydligast lyfts effekter fram bland barn i socioekonomiskt utsatta områden och barn med funktionsnedsättning. Sammantaget noterar stadsledningskontoret att barns rättigheter har stärkts inom flera områden, men utvecklingen är ojämn och det finns fortsatt betydande skillnader i barns tillgång till rättigheter och insatser beroende på livsvillkor och bakgrund.

Socialnämnderna rapporterar att fler barn i utsatta situationer har uppmärksamats och fått stöd, till exempel barn som riskerar social problematik eller radikalisering. Det gör att hjälp kan sättas in tidigare och bidra till ökad trygghet. Samtidigt finns det fortfarande barn med behov av stöd som inte nås i tillräcklig omfattning.

När det gäller en meningsfull och jämlik fritid har fler barn nåtts av och inkluderats i fritids- och idrottsverksamheter, vilket bidrar till ökad rörelsefrihet, social utveckling och tryggare närmiljöer. Barns simkunnsighet har ökat och insatser inom idrott och fritid har även bidragit till minskad risk för olyckor samt en mer jämlik tillgång till aktiviteter. Insatser för att inkludera barn med funktionsnedsättning fortsätter.

Fler barn från olika grupper har tagit del av stadens kulturutbud, vilket bidragit till ökad delaktighet och tillgång till olika uttrycksformer. Bland annat har särskilda kultursatningar gjorts till barn som bor i socioekonomiskt utsatta områden.

Barnboksluten rapporterar att delaktighet och inflytande har stärkts. Detta har skett bland annat genom ungdomsfullmäktige där valdeltagandet i ungdomsfullmäktige har ökat. Barns delaktighet och inflytande i medborgardialoger och medborgarbudgetar har också ökat. Inom arbetet med medborgarbudgetar har barns idéer vunnit och genomförts. Barn och unga har också i högre grad varit med i planeringen av stadens miljöer, och flera av deras förslag har blivit verklighet i olika delar av staden.

Flera barnbokslut rapporterar att ett ökat antal barn och unga har fått feriejobb, praktik och anpassade sommarjobb, vilket ger framtida möjligheter och skapar viktiga kontakter med arbetslivet. Även insatser riktade till vuxna i barns närhet, såsom språkträning och arbetsmarknadsstöd, får positiva effekter för barn genom ökad ekonomisk stabilitet, minskad barnfattigdom och bättre möjligheter till delaktighet i fritidsliv.

5.3 Organisatoriska resultat för ett ökat systematiskt barnrättsarbete

Det systematiska barnrättsarbetet är ett stöd och en förutsättning för att verksamheters insatser leder till effekter för barn. Förflyttningar görs i staden med att arbeta mer systematiskt med barnrättsfrågorna på en övergripande nivå. Arbetet rapporteras främst ha vidareutvecklats i de verksamheter som har barn som direkt målgrupp. Det är också i dessa verksamheter som flest resultat rapporterats på en organisationsnivå,

genom höjd kompetens, förbättrade arbetssätt och organisering kring barnrättsfrågorna. Det skiljer sig dock mellan verksamheter inom förvaltningarna i vilken grad utvecklingen skett. En viss förflyttning ses också i några verksamheter som har barn som indirekt målgrupp, exempelvis inom stadsutvecklingsområdet, där en del verksamheter är i uppstarten och andra kommit lite längre. Det glapp som rapporterats tidigare år kvarstår därmed mellan de verksamheter som har barn som direkt visavi indirekt målgrupp och vilken grad av förflyttningar som gjorts i arbetet.

Barnboksluten rapporterar att kompetens om barns rättigheter har stärkts främst inom verksamheter som har barn som direkt målgrupp. En viss förstärkning av kompetens kan också ses bland några verksamheter med barn som indirekt målgrupp efter de kunskapshöjande insatserna som genomförts med fokus på barns livsvillkor.

Likaså har arbetet med metodutveckling främst stärkts i verksamheter som riktar sig direkt till barn, men även i viss mån i verksamheter med barn som indirekt målgrupp. Det finns ett ökat fokus på att pröva olika metoder när det gäller att nå yngre barn och barn i utsatta situationer som tidigare inte tagit del av verksamheternas stöd. Det pågår också arbete för att förbättra skyddet mot diskriminering för yngre barn, och särskilda satsningar har gjorts för att uppmärksamma nationella minoriteter. Metodutveckling för att synliggöra barnets bästa pågår. Rutiner har tagits fram och används i flertalet verksamheter. En förbättrad systematik i ärendehantering syns främst i verksamheter som har barn som direkt målgrupp. Metoder och arbetssätt för att öka barns delaktighet fortsätter att användas och utökas inom olika verksamheter.

Det finns nämnder och styrelser som beskriver att samverkan mellan stadens verksamheter och externa parter har stärkts, vilket lett till de effekter som rapporterades om i föregående avsnitt. Ett exempel är den mobilisering och dialog som skett på strategisk nivå mellan ansvariga nämnder gällande valet till ungdomsfullmäktige. Samverkan har i vissa fall också inneburit utmaningar. Det gäller främst när ansvarsfördelningen är otydlig mellan flera verksamheter kring ett enskilt barn och barnets familj.

5.4 Faktorer som påverkat genomförandet av barnrättsarbetet

Det finns faktorer som påverkat barnrättsarbetet och utfallet under året både i positiv och negativ riktning. Bland de positiva ses utökade personella resurser och omorganisering av en del verksamheter. Personalförstärkning ses framför allt inom socialnämnderna, vilket bidragit till att fler barn nåts av och inkluderats i fritidsverksamheter. Exempel på omorganisation är den förskolenämnden rapporterar om, vilken innebär att fler funktioner kommer att flyttas närmare rektor och därmed närmare barnen. Likaså har bemanningsstrukturer vad gäller vikarier förbättrats inom förskolan.

En annan positiv faktor är att ekonomiska resurser tillskjutits barnrättsarbetet inom vissa nämnder och styrelser. Inom kulturområdet har satsningar gjorts för att utöka kulturutbudet riktat till barn. Den kostnadsfria perioden för unga att stå i bostadskö har förlängts åldersmässigt. Exempel på ett kommunalt beslut som har påverkat barns

situation positivt är att familjer med försörjningsstöd erhållit extra pengar till jul- och sommarlovet.

Några socialnämnder tar även upp att den nya socialtjänstlagen som infördes i juni 2025 kommer att påverka barnrättsarbetet positivt, vilket möjliggör insatser utan individuell behovsprövning. Syftet är att göra socialtjänsten mer tillgänglig och att arbeta förebyggande. Kraven på efterlevnad av barnkonventionen har därmed förstärkts ytterligare i och med den nya lagen. Enligt socialnämnderna kommer detta att bidra till att barnrättsfrågorna kommer att få större utrymme i verksamheternas utvecklingsarbete. Socialtjänsten har därför påbörjat ett arbete under året för att se över hur verksamheterna kan erbjuda barn och deras familjer insatser utan individuell behovsprövning.

Flera av de negativa faktorerna som barnboksluten lyfter har pågått under en längre tid. Bland annat fortsätter desinformation om socialtjänst och förskola vilket skapar brister i tilliten till dessa verksamheter. Hög personalomsättning, inom framför allt socialtjänsten skapar brister i kontinuitet och att bibehålla kompetens på området. Bristen på familjehem är också en fortsatt utmaning. Det råder även brist på platser till barnboende och korttidshem för barn med funktionsnedsättning. Utmaningarna kan bland annat handla om antal platser, lokalisering och lokalernas utformning utifrån barnens behov.

5.5 Utvecklingsområden och barnrättsarbetet fortsatta fokus

Utifrån nämnders och styrelser analyser framträder flera gemensamma utvecklingsområden. Dessa handlar fortsatt om att stärka det systematiska barnrättsarbetet och som kan kopplas till de grundläggande artiklarna 2, 3, 6 och 12. Utvecklingsområdena är:

- Ökad kunskap om barn och ungas behov och livsvillkor samt ökad träffsäkerhet i insatser
- Behovet av ökad systematik för att nå grupper av barn som idag inte inkluderas av verksamheten direkt eller indirekt
- Barnkonsekvensanalyser behöver genomföras mer systematiskt, med tydlig metod och dokumentation
- Stärka barns delaktighet i verksamheten och beslut
- Förbättrad samverkan

Utöver ovan utvecklingsområden konstaterar stadsledningskontoret att målgruppsanpassad samhällskommunikation riktad till barn fortsatt behöver utvecklas. Detta för att möta barns behov av korrekt information exempelvis om säkerhetsläget vilket kan leda till ökad trygghet. Sådana insatser kan också bidra till att förebygga desinformation.

Det återstår fortfarande ett omfattande arbete med att fullt ut se barn som rättighetsbärare och ta tillvara deras kunskaper och erfarenheter. De största utmaningarna är kopplade till artikel 2 principen om icke-diskriminering och artikel 12

barns rätt till delaktighet. Dessa har en ömsesidig påverkan på varandra där utmaningar kvarstår i att nå yngre barn och barn i utsatta situationer. Artikel 2 och 12 är också viktiga förutsättningar för att arbeta med de övriga grundläggande artiklarna 3 och 6.

De utvecklingsområden som beskrivs i punktlistan ovan är exempel på arbetssätt som ska genomsyra alla verksamhetens insatser. De tydliggör hur ett systematiskt arbete bör bedrivas och är en grundläggande förutsättning för att stärka barns rättigheter. Dessa arbetssätt är inte mål i sig utan bör användas för att identifiera relevanta och träffsäkra insatser. Dessa insatser ska förslagsvis ta sin utgångspunkt i de fokusområden som det fortsatta barnrättsarbetet ska bygga på. Fokusområdena är utbildning, fritid, hälsa, trygghet samt miljö och klimat. Det är också genom dessa insatser som det blir lättare att se om arbetet gjort skillnad och skapat positiva effekter för de barn som insatserna riktat sig till.

Som tidigare rapporterat kommer stadsledningskontoret att se över och revidera den vägledning som finns för att upprätta barnbokslut för att förtydliga processen ovan. Arbetet med revideringen inleds efter beslut tagits om stadens nya riktlinje för mänskliga rättigheter och likvärdig service. Revideringen kommer att samordnas med annat stödmaterial som eventuellt kommer att tas fram i anslutning till riktlinjen.

6 Förflyttningar och utvecklingsområden enligt barnboksluten

I detta kapitel ges en mer utförlig redovisning av de förflyttningar som nämnders och styrelsers barnbokslut själva redogjort för i förhållande till barnrättsplanens insatsområden. Varje insatsområde inleds med ett utdrag från barnrättsplanens intentioner med insatserna, vilka utgår ifrån de grundläggande artiklarna, men som också är kopplade till planens fyra fokusområden utbildning, fritid, hälsa och trygghet. Kapitlet avslutas med de utvecklingsområden som barnboksluten identifierat för 2026.

6.1 Kompetenshöjande insatser

Kompetensutveckling är kopplat till barnkonventionens samtliga artiklar. Genom att stadens medarbetare får en högre grundläggande kompetens om barns rättigheter ökar möjligheten att tillgodose dem, veta var åtgärder behöver sättas in samt vilka aktörer som är relevanta för samverkan. En grundläggande kunskap möjliggör även att identifiera de specifika kunskapsbrister verksamheten behöver åtgärda.

Socialnämnderna rapporterar att de fortsätter med att höja kompetensen inom olika personalgrupper med spetsutbildningar. Exempelvis på teman såsom fritid, hedersrelaterat våld, sexuell exploatering och våldsbejakande extremism, vilket stärker möjligheten att ge rätt stöd till barn och unga i riskzon. Kompetenshöjande insatser har även erbjudits i de verksamheter som har barn som indirekt målgrupp. Inom området försörjningsstöd finns det exempelvis hos flera förvaltningar nu medarbetare med specialkompetens i barnrätt. På en etableringsenhet finns idag barnrättsombud som fått fördjupad utbildning och som håller i metodfrågor på enheten. Tre av socialnämnderna beskriver förflyttningar där arbetet med barnrätt har blivit mer systematiskt och kvalitetssäkrat. Kompetenshöjande insatser och utbildningar, samt stödmaterial och standardiserade bedömningsinstrument bidrar till ökad systematik. Inom nämnden för funktionsstöd och verksamhetsområde barn och unga pågår kompetensutveckling för att bygga upp en kommunikativ miljö som ska genomsyra verksamheten eller boendet.

Inom utbildningsområdet har flera kompetenshöjande insatser genomförts under året, med fokus på olika aspekter av barns rättigheter. Insatserna har varierat mellan korta, enstaka tillfällen till mer långsiktiga insatser och har främst riktats till rektorer och deras medarbetare. Särskilda kompetenshöjande satsningar har genomförts för att bidra till förbättrad kvalitet i förskolan riktat till förskoleassistenter. Några läser barnskötarutbildningen, andra läser svenska och innehållet på gemensamma studiedagar fokuserar på förskolans uppdrag. Nämnden för demokrati och medborgarservice har genomfört kunskapshöjande insatser till förskoleförvaltningen kopplat till romsk inkludering, vilket bidrar till barns rätt till utveckling och en god start i utbildningen. Inom grundskolan har ett arbete gjorts med att höja kunskapen gällande barnkonventionen och bedömningar av barns bästa. Samtliga rektorer har utbildats i de krav som barnkonventionen ställer på bedömningar av barns bästa. Inom gymnasieskolan har kompetensen kring psykisk ohälsa och neuropsykiatriska

funktionsnedsättningar stärkts genom riktade kompetensutvecklingsinsatser för elevhälsoteam och mentorer.

Som en del av kompetenshöjande insatser har kommunstyrelsen tagit fram ett stödmaterial riktat till chefer för att öka kvalitén i barnbokslutet. Kommunstyrelsen har också genomfört kompetenshöjande insatser som riktar sig till hela staden så som den årliga barnrättskonferensen, konferenser om islamofobi och antisemitism samt seminarium om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i arbetslivet.

Även andra nämnder såsom miljö- och klimatnämnden och kretslopp och vattennämnden har genomfört kompetenshöjande insatser detta år. Likaså rapporterar Förvaltnings AB Framtiden att medarbetare inom koncernen utbildats av BRIS (Barnens rätt i samhället) för att använda konceptet "expertgrupp barn" med syftet att öka barns delaktighet. BRIS har även stöttat koncernens utveckling av krisinformation till barn.

6.2 Metodutveckling

För att få en tydligare bild av livsvillkor för barn i Göteborg behöver staden utveckla metoder för planering, genomförande och uppföljning utifrån barns olika förutsättningar med särskilt fokus på yngre barn och barn i utsatta situationer. Ett synliggörande av dessa förhållanden är nödvändigt för att stärka principen om icke-diskriminering, men också övriga grundläggande principer och alla barns rätt till trygghet, utbildning, fritid och hälsa.

Avsnittet nedan har delats upp i olika delar utifrån de fyra grundläggande principerna. Dessa är artikel 2 – principen om icke-diskriminering, artikel 3 – barnets bästa, artikel 6 – barns rätt till liv, överlevnad och utveckling och artikel 12 – barns rätt till delaktighet.

6.2.1 Utveckling och användning av metoder med fokus på icke-diskriminering

Nya metoder och system har utvecklats för att motverka diskriminering och kränkande särbehandling samt att nå ut till fler målgrupper. Bland annat använder socialnämnderna olika metoder för att identifiera grupper av barn som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda, samt att anpassa sina verksamheter för att bättre nå dem. Exempelvis har socialnämnd Centrum genomfört olika informationsinsatser till både professionella och till föräldragrupper för att kunna nå utsatta barn och de grupper som kanske inte själva söker sig till socialtjänsten för stöd. De skriver också att fler unga i risk för radikaliseringsuppmärksammas och får stöd. Socialnämnd Hisingen har arbetat med att i högre grad nå de yngre barnen i åldern 0–12 år så att de får tillgång till insats. I socialnämnd Nordost nås fler barn och unga av insatser som syftar till jämlika levnadsvillkor och bättre hälsa genom de etablerade verksamheterna för HBTQI- personer.

Det pågår ett arbete för att förbättra skyddet mot diskriminering av yngre barn inom förskolan. Särskilda satsningar har gjorts för att uppmärksamma nationella minoriteter inom förskolan. Exempelvis har kulturaktiviteter erbjudits, högtider uppmärksammas

och lunchmenyer serverats inspirerade av minoriteternas matkultur. Det pågår också ett övergripande utvecklingsarbete som rör finskt förvaltningsområde bland annat nätverksträffar, kunskapshöjande insatser samt utbyte och samarbete med Åbo Akademi. Vidare så har det tagits ett beslut om att ta fram rapporter över inkomna ärenden gällande diskriminering och kränkande behandling för att skapa en överblick och identifiera eventuella förbättringsområden. Detta arbete genomförs första gången vid årsskiftet 2025/2026. Under året har ett material kopplat till hbtqi tagits fram som stöd till förskolorna. I samband med West Pride erbjöds även föreläsningar i samma ämne. Förskolenämnden konstaterar dock att stödet skulle behöva utökas med liknande insatser kopplat till övriga diskrimineringsgrunder.

För att stärka arbetet mot diskriminering har kulturnämnden ett projekt Ung och muslim, där unga själva beskriver hur diskriminering av grupper av barn kan se ut och vad som krävs för att arbeta för alla barns lika värde. Likaså bevakas utgivningen på minoritetsspråken löpande och nämnden fortsätter att förstärka inköpen av böcker som är särskilt efterfrågade av barn.

Idrotts- och föreningsnämnden skriver att ett viktigt steg i arbetet är samarbetet med RF-SISU och föreningen Passalen. Genom dessa partnerskap har barn med funktionsvariationer tillgång till inkluderande fritidsaktiviteter i förvaltningens anläggningar. Insatserna bidrar till en trygg och meningsfull fritid för alla barn och skapar förutsättningar för en mer jämlik deltagarnivå inom idrottslivet.

Även flera styrelser som ansvarar för nöje och kulturutbud, till exempel stadens nöjespark och teatrar fortsätter sitt arbete med att tillgängliggöra utbudet för en bred målgrupp barn. Satsningar har också gjorts för att nå exempelvis barn med funktionsnedsättning och barn från socioekonomiskt utsatta områden. Styrelsen för Göteborg & Co skriver till exempel att de möjliggjort möten mellan ungdomar från alla stadsdelar för att på så sätt minska segregationen.

Stadsledningskontoret har fortsatt att tillförsäkra att mer statistik och data om barns livsvillkor finns tillgänglig, vilket resulterat i fler och fördjupade rapporter till kommunstyrelsen om barns livsvillkor vilket i sin tur ger ett förbättrat beslutsunderlag.

Inom stadsutveckling pågår ett arbete med att tillgängliggöra platser för barn med funktionsnedsättning, bland annat sommartorg och sommargator.

6.2.2 Utveckling och användning av metoder för barnets bästa

Metodutveckling för att synliggöra barnets bästa pågår. Systematiken i ärendehantering har förbättrats bland de verksamheter som har barn som direkt målgrupp. Exempelvis har kulturnämnden utvecklat mallen för tjänsteutlåtanden så att den innehåller frågor och anvisningar som underlättar för bedömning av barns bästa. Socialnämnd Hisingen använder fortsatt rutiner som tagits fram för att göra barnkonsekvensanalyser i de verksamheter som har barn som indirekt målgrupp. Nämnden för demokrati och medborgarservice har tagit fram och implementerat en tydlig rutin för hur ärenden hanteras när barn ringer in, oftast som tolk för sina vårdnadshavare eller andra anhöriga. Rutinen syftar till att minska risken för att barn

tar ett vuxenansvar i kontakter med kommunen. Kontakter med barn är emellertid fortsatt ovanligt.

Inom stadsutveckling pågår ett arbete med att se över hur barnkonsekvensanalyser utifrån barns bästa kan utvecklas. Ändringar har också gjorts i förtursrutinen för att ärenden inom bostadsanpassningen som berör barn ska prioriteras.

Inom socialnämnd Centrum beaktas barnets bästa i allt större utsträckning genom att verksamheter förlägger mer av sin tid i miljöer där barn och unga finns, vilket skapar bättre förutsättningar att fånga upp deras behov och perspektiv i vardagen. För att ytterligare förstärka det kompensatoriska uppdraget och undanröja hinder för elevernas lärande har utbildningsnämnden förbättrat uppföljningen av hur stödinsatser påverkar undervisningskvaliteten. Samtidigt ser nämnden utmaningar i externa faktorer som, ur ett bredare samhällsperspektiv, kan påverka förutsättningarna för barnrättsarbetet och tillitsskapande arbete med barn och unga. Det finns förslag och beslut om ny nationell lagstiftning, såsom ungdomsfängelser, sänkt straffbarhetsålder och längre häktningstider för barn, vilket innebär inskränkningar i barns rättigheter. Enligt nämnden skulle en sådan utveckling kunna medföra att socialförvaltningarna ställs inför uppdrag där avvägningar behöver göras i förhållande till principen om barnets bästa.

6.2.3 Utveckling och användning av metoder för att främja barns rätt till liv, överlevnad och utveckling

Insatser genomförs kopplat till barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Exempelvis har nämnden för demokrati och medborgarservice ett arbete med etiska och rättvisa märkningar i stadens inköp. Syftet är att säkerställa att barn inte utnyttjas i produktion av varor som staden köper in, vilket indirekt bidrar till att tillgodose barns rättigheter. Kommunstyrelsen har tagit fram ett särskilt värmesårbarhetsindex med barn som prioriterad målgrupp. Indexet visar var de mest utsatta barnen finns och ger ett första underlag för att kunna prioritera insatser.

Inom stadsutveckling har undersökningar gjorts bland föräldrar i förskoleklass till och med årskurs 9, med ändamål att förbättra trafiksäkerhet i anslutning till skolan. Stadsfastighetsnämnden skriver att en ny prioriteringsordning ger skolor i utsatta områden högre prioritet vid planerat underhåll. Detta har resulterat i mer jämlik kostnadsnivå för grundskolorna. Vidare har bolagen inom koncernen Förvaltnings AB Framtiden arbetat med att tillhandahålla bostäder till barnfamiljer från Ukraina med tillfälliga uppehållstillstånd, så att de kan bo kvar i sitt närområde och barnen kan fortsätta gå i samma skola. Inom exploateringsnämnden har femårskontrakt inrättats för barnfamiljer som riskerar akut hemlöshet och som inte har rätt till stöd genom socialtjänstlagen. 36 lägenheter har anvisats till barnfamiljer under 2025.

Förskolenämnden skriver att språkträning för föräldralediga utlandsfödda kvinnor med barn i åldrarna 0–6 år bland annat bidragit till en ökad vilja att skriva in sina barn i förskolan jämfört med tidigare år. Insatsen gynnar barn på flera sätt. Vårdnadshavare kan stödja barnens språkutveckling, delta mer aktivt i samhället och därigenom öka

barnens känsla av inkludering. Dessutom kan de som behärskar språket bättre stödja sina barns utbildning och kommunicera effektivt med förskola och skola.

Flera nämnder och styrelser erbjuder praktik och ferieplatser för unga. Flera redovisar att antalet platser har ökat år 2025.

6.2.4 Utveckling och användning av metoder för barns delaktighet

Arbetet med barns delaktighet har växlats upp under året i stadens verksamheter, vilket till vissa delar också fått effekter för barn, till exempel inom fritid och demokratisk inflytande.

Metoder och arbetssätt fortsätter att användas och utökas inom socialnämnderna för barns ökade delaktighet och att ge barn möjlighet att påverka beslut som rör dem. Exempelvis har socialnämnd Sydväst ett pågående arbete för att bättre inkludera barnperspektivet i trygghetsfrågor. Syftet är att barns egna röster ska komma in i framtagandet av lägesbilder kopplat till arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Socialnämnd Nordost skriver att barn är delaktiga och får möjlighet att påverka utformningen av insatser, inklusive mål i genomförandeplaner, bland annat genom korttidsanställningar under lov där de själva är med och planerar och genomför aktiviteter. Ett forskningsprojekt pågår inom nämnden för funktionsstöd som syftar till att undersöka erfarenheter av delaktighet och självbestämmande hos barn med funktionsnedsättningar, attityder till barns delaktighet, kommunikativa rättigheter och självbestämmande. Socialnämnd Sydväst uppger att i förvaltningens arbete med medborgarbudget har barn och unga involverats och flera vinnande förslag kom från målgruppen. Det goda arbetet med att involvera barn och unga i processen kommer att kunna utvecklas.

Kulturnämnden skriver att barns delaktighet har skett på olika sätt. Bland annat har unga personer påverkat inköpen i bokningssystemet KuBo, genom att deras åsikter tagits i beaktande. Idrotts- och föreningsnämnden uppger att på Ånäsfältet har barns synpunkter påverkat utformningen genom att en uppskattad pulkabacke bevaras och utvecklas, tillsammans med lekytor nära bostäderna. Detta ger barn gratis, spontana och oorganiserade rörelsemöjligheter i närmiljön. Styrelsen för Göteborg & Co rapporterar att ett arbete gjorts för att ta reda på hur olika målgrupper ser på kulturfestivalen och vad de vill se i programmet och kommunikationen. Arbetet fokuserade på unga och personer med funktionsnedsättning.

Nämnden för demokrati och medborgarservice har fortsatt att utveckla stadens infrastruktur för lokal och digital delaktighet för att säkerställa barnrättsperspektivet. I medborgarrådet för Grön tillgänglig stad har nedre åldersgränsen satts till 16 år eftersom miljö och klimatfrågor berör ungas framtid och deras perspektiv bedömdes viktiga.

Miljö- och klimaternämnden har påbörjat ett arbete med att identifiera metoder för barns delaktighet inom ramen för Mötesplats Hållbar omställning. Arbetet med medborgardialoger utifrån konceptet Citizens' Assembly (från 16 år och uppåt) har

också implementerats. Fokus har legat på att utveckla kunskap, arbetssätt och delaktighet, snarare än på genomförda insatser med tydlig effekt för barn.

Inom stadsutveckling pågår ett metodutvecklande arbete med barns delaktighet. Bland annat har stadsmiljöförvaltningen involverat barn och unga i utveckling av platser i staden och där flera framtagna förslag har verkställts. Vidare har nämnderna inom stadsutveckling tagit fram ett nytt gemensamt kommunikationsmaterial för den nya vägledningen för delaktighet och inflytande i stadsutvecklingsprocesserna. Detta inkluderar bland annat en metodbank som publicerats på digitala navet i slutet av 2025. Stöd och coaching i genomförandet erbjuds förvaltningens medarbetare. I dagsläget lyfter inte vägledningen specifikt barn, men ses som en förutsättning för att kunna utveckla arbetet med att stärka barns rätt till delaktighet.

6.3 Samverkan

Inom varje nämnd och styrelse ska det finnas ett tydligt ansvar för barns rättigheter och för samverkan med stadens övriga verksamheter. Arbetet ska utgå ifrån en helhetssyn på barns rättigheter, genomsyra alla nivåer i organisationen och stärkas genom samverkan. Detta ökar kompetensen, förbättrar bedömningar av barns bästa och gör eventuella målkonflikter mer synliga.

I barnboksluten beskrivs en rad olika samverkansformer mellan stadens verksamheter och med externa parter.

Socialnämnderna samverkar exempelvis med polismyndigheten för rätt stöd till målgrupperna barn och unga i riskzon. För samma målgrupp har också en ny samverkansstruktur Barn och unga i Organiserad Brottslighet (BOB) etablerats. Andra exempel på samverkan är barns rätt att skyddas mot våld där socialtjänst, polis, åklagare och sjukvård ingår. Ytterligare exempel på utökad samverkan är med Stadsmissionen och Passalen kring lovverksamheterna och det stadenövergripande arbetet med sommarverksamhet riktat till målgruppen hbtqi.

Sedan flera år har ett arbete bedrivits med så kallade gränssnittsfrågor – där ansvaret är gemensamt mellan socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd. Samverkan gäller de barn med funktionsnedsättning där flera förvaltningar har ett gemensamt ansvar för olika stödåtgärder. Samverkan har utvecklats där operativa gränssnittsteam har etablerats för att stärka samsyn kring behov och arbetssätt. Utvecklingen har dock gått långsammare än planerat och utmaningar kvarstår då ansvarsfördelningen är fortsatt otydlig, vilket gör att barn med funktionsnedsättning riskerar att hamna mellan stolarna.

Inom stadsutveckling har samverkan mellan stadens förvaltningar lett att en vägledning för delaktighet och inflytande tagits fram (se avsnitt 6.2.4).

Andra exempel som lyfts är att samverkan mellan förskoleförvaltningen och socialförvaltningar har lett till att ett underlag för digital orosanmälan har tagits fram. Implementering av digital orosanmälan förväntas ske under vårterminen 2026. Vidare har ett nytt strategiskt forum Barn och unga etablerats inom utbildningsområdet med syfte att skapa enklare och mer effektiv styrning av frågor som till exempel berör familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler. Den externa samverkan har stärkts

mellan den anpassade gymnasieskolan och relevanta aktörer inom hälso- och sjukvården, socialtjänst och näringslivet för att öka andelen elever som går vidare till arbetsmarknadens förfogande eller till fortsatta studier. Även kulturförvaltningen samverkar med skolförvaltningarna och har utvecklat en gemensam styrning och samverkansstruktur.

Inom ramen för skola som arena har en treårig överenskommelse mellan flera parter signerats, vilket kommer att ge fler barn i utsatta områden tillgång till kultur på sin fritid.

6.4 Insatser riktade direkt till barn

6.4.1 Genomföra en kommunikationsinsats till barn om deras rättigheter

Genom att barn får högre kunskap om sina grundläggande rättigheter samt till hälsa, utbildning, fritid och trygghet kan barn själva påverka hur rättigheterna tillgodoses. Kommunikationen är viktig för att förmedla anpassad information om rättigheterna och hur de kan tillgodoses till barn utifrån deras olika förutsättningar och behov. Detta är en av barnrättsplanens riktade insatser, vilken är kopplad till barnkonventionens samtliga artiklar.

Ansvariga nämnders och styrelser barnbokslut visar, liksom tidigare utvärdering av Göteborgs Stads barnrättsplan 2022–2025, att kommunikationsinsatsen ännu inte är fullt genomförd enligt plan. Samtidigt har andra insatser genomförts som bidrar till att uppdragets mål tillgodoses.

Kommunstyrelsen har kontinuerligt informerat barn, unga och vårdnadshavare, till exempel om skolval och sommarjobb. Informationsinsatser planeras även om risker och säkerhet på sociala medier, samt utbildningar för unga om våld. Elever och vårdnadshavare har fått information om valet till ungdomsfullmäktige via den digitala skolplattformen V-klass.

Nämnden för demokrati och medborgarservice har genomfört en riktad kommunikationsinsats för att stärka ungas delaktighet och inflytande. Arbetet har fortsatt utifrån insikterna i Ung i GBG-rapporten, i samverkan med socialförvaltningar, arbetsmarknad och vuxenutbildning. Unga som fått feriejobb har genomfört dialoger med andra unga, informerat om fritids- och inflytandemöjligheter samt samlat in synpunkter om ungas livsvillkor. Enheten för hållbar konsumtion och privatekonomi har utvecklat digital självservice och infört ett nytt system för att bättre bemöta ungas behov och kontaktmönster.

Boplats har tagit fram ett paket med utbildningsinsatser och för dialog med gymnasieskolor om att, tillsammans med demokrati- och medborgarservice, besöka skolor för att informera ungdomar om bland annat bostadsmarknaden.

6.4.2 Medborgarkontor med tydlig inriktning för barn

Staden ska erbjuda platser, fysiska och/eller digitala, där barn kan få information om stadens insatser och hur de kan ta del av dem. Det möjliggör även för barns och ungas egna initiativ till dialoger med olika verksamheter som är berörda inom frågor som berör dem. Denna riktade insats i barnrättsplanen är främst kopplad till artiklarna 2, 6 och 12.

Under 2025 har nämnden för demokrati och medborgarservice fortsatt arbetet med att utveckla former för dialog med barn samt kartlägga stadens verksamheter och aktiviteter riktade till barn och unga.

Medborgarkontoren har exempelvis genomfört servicesafari tillsammans med elever från Angeredsgymnasiet, i syfte att fånga ungas perspektiv och använda dessa för att öka tillgängligheten. Medborgarkontor och invånarguider har även spridit information om medborgarbudget och genomfört tillitsskapande aktiviteter riktade till barn, såsom quiz under beredskapsveckan.

Invånarguiderna har fortsatt arbetet med att anställa unga invånarguider för att stärka kontakten med barn och unga. Unga som fått feriejobb har deltagit i flera verksamheter och bidragit till dialoger om ungas upplevelser och livsvillkor.

Inom UngiGBG har unga med feriejobb i stadens fyra stadsområden mött andra unga i dialoger. De har informerat om fritids- och inflytandemöjligheter och samlat in synpunkter om ungas livsvillkor. Målet har varit att nå minst 1 000 unga.

6.4.3 Säkerställa placerade barns rätt till utbildning

För att rätten till utbildning ska säkerställas för placerade barn behövs en bra samverkan mellan socialtjänsten, grundskolan och utbildningsförvaltningen. Barnrättsplanen föreslår att metoden Skolfam ska utvecklas. Insatsen finns med bland barnrättsplanens riktade insatser och omfattar samtliga grundläggande artiklar.³

Skolfam är en nationell förebyggande arbetsmodell för elever som bor i familjehem och syftar till att stärka deras skolresultat genom tidiga och samordnade insatser. Grundskolenämnden har inte redovisat insatsen i sitt barnboks-lut för 2025. Stadsledningskontoret har därför begärt in en komplettering för att möjliggöra uppföljning av insatsen över tid.

Under 2025 fortsätter arbetet med Skolfam att utvecklas och omfatta fler barn. Antalet pågående ärenden har ökat stadigt de senaste åren och uppgick till 294 barn i oktober 2025, jämfört med 280 barn 2024 och 269 barn 2023. Prognosen pekar på en fortsatt ökning till cirka 316 barn i februari 2026.

Kösituationen har samtidigt varit relativt stabil. I oktober 2025 stod 48 barn i kö, jämfört med 55 barn 2024 och 51 barn 2023. Trots att antalet aktiva ärenden ökar

³ En redovisning gällande uppdrag att utreda Skolfam och Skolfamsliknande insatsers organisering i Göteborgs Stad utifrån ekonomiska och juridiska perspektiv har genomförts, ärendenummer SLK-2025-00996. Ärendet beslutades i kommunstyrelsen 2026-04-22.

kvarstår en i stort sett oförändrad kö, vilket tyder på att utbyggnaden av verksamheten motsvarar det ökade behovet men att efterfrågan fortsatt är hög. Prognosen indikerar att kön kommer att ligga kvar på en liknande nivå under början av 2026.

Utöver Skolfam får även cirka 10–15 barn och unga som är placerade på SiS en förstärkt skoluppföljning av specialpedagog från Skolfam.

6.4.4 Höja valdeltagandet till ungdomsfullmäktige

En ökad kännedom om val till ungdomsfullmäktige gör fler delaktiga i utvecklingen av staden Göteborg och stärker legitimiteten för barnens folkvalda forum. Särskilt behöver insatser ske för att möjliggöra ett jämlikt valdeltagande för barn med olika förutsättningar. Denna insats är kopplad till samtliga grundläggande principer, men framför allt barns rätt till deltagande.

Grundskolenämnden ansvarar för att förrätta val till ungdomsfullmäktige i samverkan med berörda nämnder. Nämnden har inte lämnat någon redovisning av insatsen i barnbokslut 2025, till skillnad från andra berörda nämnder som har rapporterat. Stadsledningskontoret har därför begärt in kompletterande information för att möjliggöra en samlad uppföljning av arbetet.

Valdeltagandet 2025 var det högsta på tio år. Totalt röstade 11 386 unga, vilket motsvarar 24,93 procent, en ökning med 3,88 procentenheter jämfört med föregående val. Ökningen syns i alla stadsområden, särskilt bland elever i kommunala grundskolor. Tabellen nedan åskådliggör valdeltagandet de fem senaste åren.

Valdeltagande 2022–2025 (insats inom barnrättsplanen)	
2022	18,81%
2023	17,48%
2024	21,05%
2025	24,93%

Särskilda satsningar har genomförts för att stärka deltagandet bland elever i anpassad grund- och gymnasieskola, bland annat genom en riktad demokratidag där elever deltog i valet och i dialoginsatser kopplade till demokrati och inflytande. Det kan noteras att en elev från anpassad skola också blev invald i ungdomsfullmäktige.

Under 2025 har grundskoleförvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret utvecklat det strategiska arbetet med fokus på samverkan, analys av skolornas arbete och faktorer som påverkar deltagandet. Flera valstärkande insatser har genomförts, bland annat skol- och klassrumsbesök, valkickoff samt gemensamma valdagar i varje valkrets. Trots den positiva utvecklingen kvarstår skillnader mellan skolor avseende valdeltagande, vilket visar behov av fortsatt arbete för mer jämlika förutsättningar att delta i valet.

6.5 Utvecklingsområden

Barnboksluten redogör för de utmaningar som finns i arbetet med barns rättigheter. Flera av dem är utmaningar som beskrivits tidigare år. Majoriteten kan kopplas det systematiska barnrättsarbetet och utmaningar i att arbeta utifrån de grundläggande artiklarna.

Barnboksluten lyfter att det alltjämt finns otydlighet och kunskapsbrister i hur barnrättsarbetet ska genomföras i praktiken i vissa verksamheter. Likaså svårigheter att nå barn i utsatta situationer, särskilt barn med funktionsnedsättning, yngre barn samt barn i socioekonomisk utsatthet. En annan vanlig utmaning är att barnkonsekvensanalyser inte alltid genomförs systematiskt och att det ibland saknas en tydlig metod och dokumentation. En ytterligare utmaning är bristen på barns delaktighet, inklusive genomförande av barnsamtal, återkoppling och användning av barns synpunkter i beslut. Socialnämnderna uppger att det förekommer svårigheter i samverkan kring barn med funktionsnedsättnings behov. Det riskerar att fördröja stöd till barnen och deras familjer. Brist på platser inom vissa vårdformer såsom SIS och HVB innebär att barn ibland får vänta för länge på rätt stöd. Det råder även brist på familjehem, vilket försvårar möjligheten att erbjuda barn trygga och långsiktiga placeringar.

Utifrån ovan nämnda utmaningar och analyser framträder ett antal gemensamma utvecklingsområden för att stärka arbetet med barns rättigheter under 2026. Dessa rör behovet av ökad systematik, stärkt delaktighet, förbättrad samverkan samt ökad kunskap och träffsäkerhet i insatser för att nå yngre barn och barn i utsatta situationer. Utvecklingsområdena kan sammanfattas enligt följande:

- **Kunskap och kompetens i barnrättsarbetet**
Det finns ett fortsatt behov av att höja kunskapen om barnkonventionen och barns behov i hela organisationen. Detta gäller även verksamheter som inte direkt arbetar med barn, för att säkerställa ett genomgående barnrättsperspektiv.
- **Att nå yngre barn och barn i utsatta situationer**
Flera verksamheter lyfter svårigheter att nå vissa grupper av barn, såsom barn med funktionsnedsättning, barn i socioekonomisk utsatthet samt barn med hög och problematisk skolfrånvaro. Arbetssätt och metoder behöver utvecklas för att bättre möta dessa gruppers behov.
- **Systematik och barnkonsekvensanalyser**
Arbetet med barnkonsekvensanalyser behöver utvecklas och bli mer enhetligt, strukturerat och integrerat i beslutsprocesser. Det finns behov av tydligare rutiner, stöd och uppföljning för att säkerställa att barnets bästa beaktas i praktiken.
- **Barns delaktighet och barnsamtal**
Barns möjlighet att komma till tals behöver stärkas, särskilt för yngre barn. Det finns även behov av att utveckla kvaliteten i barnsamtal samt säkerställa systematik och återkoppling kring hur barns synpunkter tas tillvara.
- **Samverkan och helhetsperspektiv**
Samverkan behöver stärkas både internt och med externa aktörer för att säkerställa ett sammanhållet stöd till barn och unga. Brister i samverkan riskerar att leda till att barn inte får sina behov tillgodosedda.